

Красношапка В. В.
канд. техн. наук, доц.
доцент кафедри економіки і підприємництва
ORCID: 0000-0003-4556-9455;

Павленко А. В.
студент кафедри економіки і підприємництва
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського», м. Київ, Україна
ORCID: 0009-0006-7754-5123

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЮВАННІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЄКТНОЇ Й ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних дослідженнях підкреслюється, що інноваційні проєкти мають складну економічну природу, оскільки їх результати часто проявляються у довгостроковому періоді та пов'язані з високим рівнем невизначеності. Значна частина вартості підприємства формується не лише матеріальними ресурсами, а й результатами досліджень, які дозволяють створювати нові продукти або підвищувати ефективність виробничих процесів. За таких умов економічний аналіз виступає інструментом оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства та засобом глибшого розуміння того, яким чином інновації впливають на економічну ефективність використання ресурсів та конкурентні позиції підприємства на ринку [1]. Аналіз результативності інноваційної діяльності передбачає врахування динаміки економічних показників підприємства після впровадження інновацій та абсолютних фінансових результатів. У довгостроковій перспективі витрати можуть трансформуватися у підвищення продуктивності праці та зростання доходів підприємства [2].

У практиці оцінювання інноваційних проєктів широко застосовуються показники інвестиційної ефективності, використання яких дозволяє оцінити економічну доцільність інноваційних інвестицій з урахуванням фактора часу та вартості капіталу, зокрема показники NPV, IRR та ROI, що використовуються для оцінювання ефективності інноваційних інвестицій. Наприклад, при аналізі двох альтернативних інноваційних проєктів підприємства можна отримати різні результати, розглянемо перший проєкт, він може потребувати менших початкових інвестицій, але генерувати відносно невисокий економічний ефект, тоді як другий передбачає більші витрати на розробку та впровадження технології, але формує значно більший довгостроковий дохід. У таких ситуаціях NPV допомагає звести всі майбутні доходи до нинішньої вартості грошей, що дозволяє визначити економічно доцільніший варіант інвестування, яка ідея вигідніша в перспективі та де ми отримаємо реальний приріст капіталу

Окрім фінансових показників у сучасному економічному аналізі інноваційної діяльності підприємства велике значення мають нефінансові індикатори, що характеризують технологічні та виробничі зміни. До таких показників належать рівень цифровізації виробничих процесів, кількість нових продуктів, що були виведені на ринок, швидкість комерціалізації інновацій, а також ефективність використання інтелектуального капіталу. Водночас важливу роль відіграють показники, що відображають оновлення виробничої бази підприємства, зокрема коефіцієнт оновлення основних фондів, коефіцієнт приросту основних фондів та коефіцієнт інтенсивного оновлення основних фондів. Ці індикатори дозволяють оцінити, наскільки інвестиційний проєкт сприяє модернізації виробничих потужностей, впровадженню нових технологій та підвищенню продуктивності. У цьому контексті інвестиційний проєкт повинен не лише формувати фінансовий результат, а й забезпечувати зростання виробничого потенціалу підприємства через оновлення основних засобів та підвищення технологічного рівня виробництва, що позитивно впливає на ефективність використання ресурсів і конкурентоспроможність підприємства. Наприклад, зростання коефіцієнта оновлення основних фондів із 0,12 до 0,18 свідчить про активізацію інвестиційної діяльності підприємства та прискорення процесів технологічної модернізації [2].

Таким чином, оцінювання результативності проєктної та інноваційної діяльності підприємства потребує комплексного підходу, який поєднує фінансові, інвестиційні та технологічні показники. Економічний аналіз у цьому випадку виступає інструментом системного дослідження економічних наслідків інновацій, дозволяючи оцінити ефективність використання ресурсів, потенціал зростання підприємства та перспективи його розвитку у конкурентному середовищі.

Список використаних джерел

1. Радинський С. В., Крупка А. Я., Радинська С. С. Методичні підходи до оцінки результативності реалізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 9(19). С. 766–789. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9\(19\)-766-789](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-9(19)-766-789).
2. Дрига С. Г., Мазур М. В., Регент М. Т. Стан та перспективи інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-51>.